

Predikan

Söndagen före pingst 2010, årg. 2

Pär-Magnus Möller

Viktor vaknade en morgon, surmulen som vanligt – han var av den sorten. Solen sken in genom gardinen och lekte på hans ännu slutna ögonlock. – *Solelände!* muttrade han och vände ryggen mot ljuset. Nu känner ni nog Viktor ganska bra och som ni ser är han alls inte som någon enda av er.

Efter väckarklockans andra ringsignal tumlade han ur sängen och besteg det kalla toalettgolvet – just då knackade det på dörren. Det var grannfrun: - *God morgon, jag ville bara lämna tidningen till er. Tidningsbudet hade lagt den i min låda igen, Ja, som de kan bli. En god dag önskar jag dig, hejdå!*

Så skuttade hon nedför trädgårdsgången som om livet var lätt att leva. – *Dumma kvinna, tänkte Viktor, hon kunde ju lagt den i min låda istället för att störa mig.* Han åt frukost, tog på sig ytterkläderna och begav sig till söndagens högmässa. Jodå, Viktor var kristen – ända sedan barnsben. Det finns faktiskt buttra kristna om ni inte visste det.

Vanekristet och smått likgiltigt satt han av högmässans inledning, irriterade sig på att prästen var omständlig och kantorn alltid spelade långsamt. Han satt ner och stod upp på de rätta ställena och suckade över att den ovane kyrkvärden nervöst hade satt sig ner under ingångspsalmen; *hur svårt kunde det vara – det var ju bara att läsa innantill, stjärna betydde ju att man skulle stå upp.*

Evangeliet denna dag började: *Den dagen kommer ni inte att fråga mig om någonting. Sannerligen, jag säger er: vad ni ber Fadern om i mitt namn, det skall han ge er. Ännu har ni inte bätt om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.*

Det var något underligt med orden denna dag. Han hade hört dem flera gånger förut och ibland till och med irriterat sig över dem. De lät så religiösa, ”fullkomlig glädje”, vad är egentligen det? Och att ”be i Jesu namn”, det gjorde han ju alltid. Så hade han tänkt när han hört texten – men i dag fastnade orden i honom på ett annat sätt. De blev irriterande närgångna.

Det var längesedan Viktor hade slutat tro på den ”fullkomliga glädjen” – det var längesedan han hade slutat tro på att ”Jesu namn” egentligen skulle vara något annat än ett namn bland alla andra namn.

I sin ungdom hade Viktor varit med i både evangelistteam och i förbönsgrupper. De hade bätt och bätt och de hade varit glada och uppmanat varandra att vara

glada och ibland sade de till och med att de var lyckliga i Jesus fastän de inte allt upplevde det så – de ville ju inte svika frälsaren. Uppfyllda av kraft, som de nog trodde var Herrens, hade de frimodigt vittnat om allt underbart Jesus kunde göra – han botade sjuka och uppväckte döda. Ingenting kunde stoppa den väckelse som de nu lade grunden till – så mäktig var deras kraft i Herren – detta måste vara den fullkomliga glädjen. Så tänkte de.

Men plötsligt en dag så började kraften liksom att sina. De började gräla med varandra och anklagade varandra att inte vara tillräckligt omvända, inte älska Herren så som de borde. De hade till sist splittrats och det hade blivit väldigt tyst omkring dem – och inne i dem. Var alltsammans bara en chimär – en uppeggad stämning? Viktor slutade tala om vad de varit med om, någonstans började han skämmas för vad de sagt och gjort. När han nu såg unga entusiastiska kristna vilja ändra saker i församlingen eller vittna om sin tro, skakade han på huvudet och sade: *det går inte, jag har försökt, det fungerade inte*. Någonstans försökte han desperat suga kraften av den entusiasm han mötte i hopp om att så själv få tillbaka den frimodighet han tappat.

Dock höll tron honom kvar. Varje söndag gick han till kyrkan, satt och stod på de rätta ställena, bad med i bönerna och sjöng med i psalmerna. Därefter gick han hem och tänkte att detta var allt Gud hade att erbjuda honom. Han var varken glad eller ledsen – bara smått likgiltig. Omedvetet skyddade han sig från Gud – han vågade inte bli sviken en gång till.

Men denna dag hade evangeliets ord gripit tag i honom: *Ännu har ni inte bett om något i mitt namn. Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.*

Vad var det han hade missat? Han fortsatte gå igenom texten – andra ord fastnade också: *”Detta har jag sagt er för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besegrat världen.”*

- Vad är egentligen fullkomlig glädje här i världen? – Är det att ständigt gå med ett leende, en käck kommentar på läpparna? Är glädje att liksom bli blind för allt det lidande som finns, att ignorera det och gå på som om allt bara vara solsken och underbart liv – som om livet var lätt? Det var ju så han hade tänkt och blivit så besviken. -Vad är frid? Är det att inte känna något, att leva i en värld full av bomull och vita moln? -Hur har Jesus besegrat världen? – Det syns ju inget av hans seger. Det går fortfarande de onda väl och orättvisa florerar fritt överallt. Det var med dessa tankar i sinnet som han instinktivt och av gammal vana reste sig från bänken för att gå fram till nattvardsbordet.

Det var många människor i kyrkan denna dag, många som han inte kände igen. Orgeln brusade stillsamt något som mest liknade begravningsmusik. Irritationen över den dystra musiken väckte frågan inom honom – varför är jag här? Eller var det så att frågan kom från någon annanstans? – visst hade han hört den uttalas: - *Varför är du här?* Han vände sig oroligt om i kön, men alla de andra verkade oberörda. – Ja, varför är jag här? Ute sken solen som kontrast till begravningsmusiken och prästens långa litanior. Han kunde ju ligga på en äng och tugga på ett grässtrå istället för att stå i kö för lite bröd och vin tillsammans med en massa människor han ändå mest irriterade sig på. Ändå ville han inte lämna kön – det var som om han efter alla dessa år av kyrkgång och tungsinta tankar om trons liv ändå var på väg någonstans. Vad var det egentligen som drev honom, som gjorde att han trots allt inte gav upp? En del av de evangeliserande vännerna i ungdomen hade gett upp för längesedan, de hade flyttat sitt engagemang från Jesus till fotboll, bingolotto och den nya sommarstugan – men Viktor hade trots allt ändå hängt kvar. Han hade bett sin morgonbön och aftonbön, han hade läst i Bibeln och söndagligen hade han gått till gudstjänsten även om det ofta tog emot. Nog kände han Jesus även om han mest var irriterad på honom. Märkligt att inte Jesus gett upp och lämnat honom!

Sakta, ett steg i taget, närmade han sig altaret. Försjunken i sina tankar sträckte han fram händerna för att ta emot brödet... men... han fick inget. Väckt ur sina tankar tittade han upp. Där stod Jesus. Det var något så välbekant över gestalten att det inte kunde vara någon annan än Jesus fastän Viktor aldrig sett honom tidigare. – *Varför är du här?* Frågade Jesus.

– *Jag vet inte varför jag är här*, svarade Viktor. – *Jo, svarade Jesus, du vet! Det är bara det att du är rädd för svaret. Du är rädd för att öppna upp det liv som du försöker förkrympa i ditt inre. Du har smakat något litet av himmelriket och tyckte det var underbart, det var det rike som du längtade efter. Men så mötte mitt rike i ditt inre den här världens rike – och lidandet, oförsonligheten och det mänskliga livets begränsningar kom emellan – och du trodde att allt var förlorat. Du trodde, tillsammans med dina vänner, att ni gick i min kraft – men det gjorde ni inte – ni var så fyllda av er själva, av er egen styrka och framgång, att ni glömde att innan jag och mitt rike kan verka i er med full kraft måste ni först tömmas på ert eget. Men just när er kraft började sina, stängde ni era dörrar och försvann – eftersom ni var rädda. Ni var rädda för att gå i någon annans kraft än er egen. Sedan den dagen har du Viktor stängt om ditt hjärta av rädsla att det skall gå förlorat, att det inte tål att bäras av någon annan än dig själv. Det är många kristna som stänger sina hjärtan i rädsla över att det skall förloras i världens strid och larm. Men mitt rike i ditt inre går inte att gömma*

undan. Längtan efter livet, ljuset och friden blir till en outgrundlig och ordlös längtan i det inre. Det är därför du är här fastän du inte vet varför du är här. Mitt rike inom dig längtar efter mig mer än du förstår.

– Ser du inte, Viktor, att din bön måste formas i gemenskapen med mig, i mig. Ditt hjärta måste övas i att slå i takt med mitt hjärta. Det hjärta som slår i takt med mitt hjärta äger världen – får allt det kan önska.

– Hur skall jag orka? Stammade Viktor. – Det är just det du inte skall, svarade Jesus. -Jag har ju sänt dig hjälparen, den Helige Ande. Det är han som skall göra det. Du skall bara ge honom tillträde till hjärta, du måste öppna dörrarna – öppna för friden som bor där inne. Du äger ju redan det du längtar efter.

-Guds rike är som ett evighetsbatteri i ditt inre som placerades där i ditt dop. Om du inte kopplar in dig på batteriet ger det ingen kraft – men finns där oavsett vilket. Jesus tystnade. Viktor höjde blicken och såg Jesus i ögonen: – Men hur skall jag våga öppna upp igen, hur skall jag våga tro att jag inte skall bli sviken igen, hur skall jag hindra rädslan att ta över ännu en gång?

– Kristi kropp för dig utgiven, sade prästen, -Kristi blod för dig utgjutet.

Viktor gick sakta tillbaka till sin plats. Musiken hade ändrat karaktär – eller lät den likadant? Den var liksom fridfullare. Vad vackra människorna var.

Tillbaka i bänken sökte han efter sitt gömda hjärta. I en inre bild lyfter han det mot Jesus, Jesus tar emot det i sina sårmärkta händer, öppnar det försiktigt – och Viktor får se de gröna ängar han längtat efter, han får smaka friden, styrkan, livet – allt han längtar efter det finns redan där i hans hjärta; den fullkomliga glädjen, friden – och han hade inte sett det. Jesus räcker hjärtat åter, sätter det på plats i hans inre och säger: - *Var inte orolig, i världen får du lida – men jag har besegrat världen. Och segern finns i Guds rike i ditt inre.*

Plötslig förstod Viktor Jesu ord: *Be, och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.*

Efter välsignelsen och postludiet gick han med sina bröder och systrar ut i solljuset. Han stannade till, kisade mot solen och sade högt och ljudligt så att alla kunde höra det: - Tack gode Gud för solens ljus – och det eviga ljus du tänt i mitt hjärta.